

WOWstories!

«Хороші дівчата потрапляють у рай, медіаграмотні — в історію»

У студентські роки з кожної стипендії Наталія Пономаренко купувала собі книжку. З роками тенденції вдалося втриматися. Паперова колекція поповнюється новим надбанням з кожної зарплатні аспірантки кафедри української мови і літератури Сумського державного педагогічного університету імені Антона Макаренка, викладачки Машинобудівного фахового коледжу СумДУ.

Вона не прагне бути ліпшою за когось. Не має ідолів і кумирів, яких хотілося б наслідувати. Проте плекає чітко сформоване вміння — ставати хоч трохи кращою себе самої вчорашньої. Самоосвіта для неї — це надбання нових сприятливих звичок або майстерність не відступати від хороших старих.

Багато говорити, чимало ставити запитань — дитячий недолік, на думку Наталії, який згодом кристалізувався у бажання стати вчителькою та піти бабусиними слідами. Властивість гарячкуватого характеру та зацікавленість чотирьохрічної «золотої дитини» — за словами мами Наталії, змушували батьків не тільки приохотитися до читання, а й переказувати прочитане маленькій поціновувачці друкованих літер.

Для зіткнення потрібні двоє. Коли Наталія познайомила з поняттям «медіаграмотність», воно надихнуло та занурило її настільки, що затверджена тема дисертаційної роботи зазнала термінового видозмінення. У неї аспірантка додала підрозділ, присвячений інфомедійній компетентності майбутніх молодших спеціалістів журналістики.

Просто у ніч перед дисертаційним захистом однієї зі своїх колег, колективно було прийняте рішення подавати заявку до участі у проєкті «Вивчай та розрізняй: інфомедійна грамотність». Дерево міцне корінням, а людина — завзятістю, як то кажуть. Короткий проміжок часу не став перешкодою і дозволив вмістити увесь об'єм ідей та переконань у мотиваційній графі. Вдалося завітати й інші факультети, адже була мрія залучити якомога більше однодумців. Були й побоювання щодо згоди керівництва, але справа була влітку — пора відпусток. Можна вважати — шанс!? У вересні 2018 ректорат на емоціях подиву підтримав ініціативних освітян кафедри мови і літератури, всесвітньої історії та мистецтва, відпустивши сумську делегацію на навчання до Києва.

Перша ідея від отриманих знань під час тренінгів вилілася у реалізацію відеословника «Відомі — невідомі Суми». Суть: на кожен літеру підбираються лексеми, які характеризують місто Суми. Також знімаються короткі відео, які несуть пояснювальний характер. Більшість побудовані на медіаграмотності, наприклад: треба дізнатися, де фейк про місто, а де достовірна інформація. Задум діє і до сьогодні, у співпраці декількох ЗВО України.

Успішні кроки очікували і на стежці інтеграції інфомедійної грамотності в навчання майбутніх учителів та населення. У рамках конкурсу проєктів було підтримано грантову програму: «МЕДІА&ВЧИТЕЛЬСЬКИЙ кампус».

Співавтори є представниками різних закладів освіти і різних регіонів. Автори поставили за мету досягти позитивних результатів у напрямку журналістських стандартів, інформаційної безпеки, свободи слова, гендерної рівності тощо. Широкомасштабні плани унеможливила велика кількість друзів та колег з усіх куточків України, які подарував проєкт «Вивчай та розрізняй: інфо-медійна грамотність». Завдяки цьому сама концепція реалізується у багатьох напрямках. Сумський державний педагогічний університет імені Антона Макаренка отримав шість підтверджень про сертифікацію навчальних програм від IREX. Три з них розроблені Наталею у співавторстві.

«Тому, хто доведе, що цей твір читати не треба — я ставлю найвищий бал», — часто говорить викладачка своїм студентам, провокуючи їх на дискусійно-педагогічний рейв. Її мета навчити вихованців вчитися. Для підлітків інтернет, гаджети і навчання — різні полюси. Точніше, інтернет та гаджети в одній стороні, а навчання — в іншій. Наталя надає змогу студентам поєднувати це з користю. Завдяки інтеграції у студентів є зацікавленість, є інтерес до класичних творів, які пропонувані навчальною програмою. Колись викладацьким девізом Наталії було: «Я хочу бути цікавішою гаджетів» — така її власна рефлексія. Сьогодні викладачка перефразовує речення та використовує у актуальних цілях — «Щоб гаджети були не такі цікаві без викладача під час навчання». Співзвучність викладач і гаджет — це освітня вибухівка у руках сучасного педагога.

Перемога — це коли приходить студент і каже, що замислився над тією чи іншою думкою. Інфомедійна грамотність повертає студентів обличчям до навчання. Це чітке переконання Наталії. Інтерактивні вправи займають окрему нішу. Вони миттєво викликають дискусію і допомагають думкам підлітків ринути у бік критичного мислення. Руйнується стереотип того, що потрібно відповідати так, як написано в підручнику. Важливо не тільки сформулювати навичку — логічно та аргументовано доводити свою думку, а й не боятися цього робити у соціумі.

«Терпи, терпи — терпець тебе шліфує», — характерна фраза при викладанні медіаграмотності. З досвіду спілкування, багато хто каже, що з першого разу не пішло, не вийшло, не склалося. І освітяни полишають цю справу. Можливо, треба з іншої точки зору підійти, можливо, інакше інтерпретувати завдання, так переконливо міркує Наталя. Адже магія освітян у тому, що вони самі постійні учні, які надихають інших на зміни. Медіаграмотність не надає рецептів, не надає ключів, а тільки поштовх.

Саме завдяки цьому поштовху та впевненості у важливості медіаграмотності, була створена сторінка на фейсбуці «Мова та акули пера», яку Наталя веде на волонтерських засадах. Там дописувачі обмінюються інформацією, розвінчують фейки, виявляють помилки у медіа, коментують маніпулятивні дописи. Студенти закінчують навчання, проте продовжують підтримувати свою активність у цій групі.

Агентка змін — саме такою вона є для своєї вихованців. Досягнення учнів — це є і власний тріумф Наталії. Коли студент приходить з нульовим відсотком знань, а згодом стає переможцем олімпіад. Наталії хотілося б працювати так, щоб про результати роботи говорили в історії. У райській медіаграмотній історії.

Юлія Кулик, Академія української преси